

LAKIALOITE 33/2000 vp

Laki työntekijäin eläkelain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Lain tarkoituksena on korjata hoivatyötä kotona tekevien asemaa eläkettä laskettaessa. Nykyisen lain mukaan eläkettä ei kartu, jos henkilö hoitaa kotona lastaan, vanhusta, vammaista tai pitkäaikaissairasta. Kotona hoivatyötä tekevä ei ole tasa-arvoisessa asemassa kodin ulkopuolella samanlaista työtä tekevään nähden. Kotona tehtävä hoitotyö tulee asettaa samanlaiseen arvoon eläkettä laskettaessa kuin kodin ulkopuolinen työ.

Yhteiskunnassamme ovat eräät elämänvaiheet jääneet kokonaan ottamatta huomioon eläketurvaa laskettaessa. Tällaisia ovat mm. kotona tehtävä hoitotyö, opiskelu ja asevelvollisuusai-ka. Ongelma korostuu avioerotilanteissa heikoille jääneiden puolisoitten eli yleensä naisten kohdalla. Tilanne ei ole oikeudenmukainen ikääntyneiden ja koko elämäntyönsä kodin piirissä tehneiden henkilöiden kannalta. He ovat tehneet taloudellisesti arvokkaan osan yhteiskunnan rakentamisessa. Jos laskettaisiin kaikki se työ, jonka he ovat tehneet kodeissa, summat nousisivat merkittäviksi. Uudistusta tarvitaan kiireellisesti. Kotona tehtävä työ on tunnustettava työnteoksi, josta on vastaavanlainen oikeus saada eläketurvaa kuin muustakin työstä.

Manner-Euroopasta löytyy toisenlaisia ratkaisuja. Saksassa kertyy tietty määrä eläkeoikeutta mm. hoivatyöstä ja avioerotapauksessa saatetaan eläkeoikeus jopa jakaa. Myös USA:ssa huolehditaan aviopuolisoiden oikeuksista erilaisissa elämäntilanteissa. On perusteltua siirtyä siihen ajatteluun, että kaikki yhteiskunnan kannalta merkittävä työ oikeuttaisi eläkekertymään. Tällöin suuret työeläkeläisten eläke-erot tasoittuisivat ja käytännössä kahden järjestelmän tarve poistuisi kokonaan.

Tällä lakialoitteella pyritään hoivatyön tekijöiden aseman korjaamiseen pitkällä aikavälillä. Samalla joudutaan miettimään niiden eläkekertymää, joilla on todennäköisesti edessään pitkä yhtenäinen työura ja sovitettava nämä tekijät kansantalouden kokonaisuuteen.

Pikaisesti tarvittaisiin uudistusta, jossa avioeron kokeneen pientä eläkettä saavan puolison asema korjattaisiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

työntekijäin eläkelain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 1 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 593/1978, 559/1993, 372/1995, 1057/1997, 861/1999 ja 1263/1999, uusi 8 momentti seuraavasti:

1 §

Eläketurvaa karttuu kotona tehdystä hoivatyöstä silloin kun eläkkeen kertymistä ei ole muussa laissa säädetty. Eläketurvaan oikeuttavaksi hoivatyöksi katsotaan yhden alle 3-vuotiaan, kahden alle 8-vuotiaan tai kolmen alle 10-vuotiaan lapsen hoitaminen kotona sekä vanhuk-

sen, vammaisen tai pitkäaikaissairaana kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa tapahtuva hoitaminen siten kuin asetuksessa erikseen säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta

Helsingissä 17 päivänä maaliskuuta 2000

Jouko Jääskeläinen /skl
Leena Rauhala /skl
Bjarne Kallis /skl
Toimi Kankaanniemi /skl
Sakari Smeds /skl

Ismo Seivästö /skl
Kari Kärkkäinen /skl
Päivi Räsänen /skl
Leea Hiltunen /skl
Marja-Leena Kemppainen /skl